

Anonymizované znenie

Preklad

C-768/19 – 1

Vec C-768/19

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

18. október 2019

Vnútroštátny súd:

Bundesverwaltungsgericht

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

15. august 2019

Žalovaná a navrhovateľka v konaní o opravnom prostriedku „Revision“:

Bundesrepublik Deutschland

Žalobca a odporca v konaní o opravnom prostriedku „Revision“:

SE

[omissis]

Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd, Nemecko)

UZNESENIE

v správnom spore medzi

1. SE,

[omissis]

[omissis]

žalobcom a odporcom v konaní o opravnom prostriedku „Revision“,

[omissis] [omissis]

proti

Spolkovej republike Nemecko,

[omissis]

žalovaná a navrhovateľka v konaní o opravnom prostriedku „Revision“.

Vedľajší účastník konania:

Vertreter des Bundesinteresses
beim Bundesverwaltungsgericht,
[omissis] 10557 Berlin,

1. senát Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd)
na ústnom pojednávaní 15. augusta 2019

[omissis]

rozhodol:

Konanie sa prerušuje.

Podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa Súdnemu dvoru Európskej únie predkladá návrh na začatie prejudiciálneho konania o týchto otázkach:

1. Má sa v prípade žiadateľa o azyl, ktorý pred dosiahnutím plnoletosti svojho dieťaťa, pokiaľ rodina existovala už v krajine pôvodu a ktorému na základe žiadosti o ochranu podanej pred dosiahnutím plnoletosti bola priznaná doplnková ochrana (ďalej len „osoba s doplnkovou ochranou“) po

dosiahnutí plnoletosti, vstúpil do prijímajúceho členského štátu, v ktorom sa nachádza osoba s doplnkovou ochranou a tam rovnako podal žiadosť o medzinárodnú ochranu (ďalej len „žiadateľ o azyl“), v prípade vnútroštátnej úpravy, ktorá sa pri poskytnutí nároku na priznanie doplnkovej ochrany odvodeného od osoby s doplnkovou ochranou, odvoláva na článok 2 písm. j) smernice 2011/95/EÚ, v otázke, či osoba s doplnkovou ochranou je „maloletá“ v zmysle článku 2 písm. j) tretej zarážky smernice 2011/95/EÚ, zohľadniť okamih rozhodnutia o žiadosti o azyl žiadateľa o azyl alebo skorší okamih, napríklad okamih, v ktorom

- a) osobe s doplnkovou ochranou bola priznaná doplnková ochrana,
- b) žiadateľ o azyl podal svoju žiadosť o azyl,
- c) žiadateľ o azyl vstúpil do prijímajúceho členského štátu alebo
- d) osoba s doplnkovou ochranou podala svoju žiadosť o azyl?

2. V prípade,

- a) že je smerodajný okamih podania žiadosti:

Má sa zohľadniť žiadosť o ochranu vyjadrenú písomne, ústne alebo iným spôsobom, ktorá je oznámená vnútroštátnemu orgánu príslušnému pre žiadosť o azyl (žiadosť o azyl) alebo skutočne podaná žiadosť o medzinárodnú ochranu?

- b) že je smerodajný okamih vstupu žiadateľa o azyl alebo okamih podania jeho žiadosti o azyl: Záleží aj na tom, či k tomuto okamihu ešte nebolo rozhodnuté o žiadosti o ochranu osoby s doplnkovou ochranou, ktorej bola doplnková ochrana priznaná v neskoršom okamihu?

3. a) Aké požiadavky sa majú klásť v situáciách popísanej v prvej prejudiciálnej otázke, aby v prípade žiadateľa o azyl šlo o „rodinného príslušníka“ (článok 2 písm. j) smernice 2011/95/EÚ), ktorý „[je] prítomný v tom istom členskom štáte, pokiaľ ide o žiadosť o medzinárodnú ochranu“, v ktorom je prítomná osoba, ktorej bola priznaná medzinárodná ochrana, a s ktorým rodina „existovala už v krajine pôvodu“? Vyžaduje sa najmä, aby bolo rodinné spolužitie medzi osobou s doplnkovou ochranou a žiadateľom o azyl v zmysle článku 7 Charty základných práv Európskej únie znova obnovené alebo v tejto súvislosti postačuje len súčasná prítomnosť osoby s doplnkovou ochranou a žiadateľa o azyl v prijímajúcom členskom štáte? Je rodič aj vtedy „rodinným príslušníkom“, ak podľa okolností jednotlivého prípadu nepricestoval preto, aby v zmysle článku 2 písm. j) tretej zarážky smernice 2011/95/EÚ skutočne prevzal zodpovednosť za osobu, ktorej bola priznaná medzinárodná ochrana a ktorá je ešte maloletá a nezosobášená?

b) V prípade, ak sa má prejudiciálna otázka 3a) zodpovedať v tom zmysle, že rodinný život medzi osobou s doplnkovou ochranou a žiadateľom o azyl v zmysle článku 7 Charty základných práv Európskej únie musí byť v prijímajúcom členskom štáte opäť obnovený, záleží na tom, ku ktorému okamihu došlo k obnoveniu? Má sa v tejto súvislosti vychádzať najmä z toho, či bol rodinný život obnovený v rámci určitej lehoty po vstupe žiadateľa o azyl, v okamihu podania žiadosti žiadateľa o azyl alebo v okamihu, v ktorom bola osoba s doplnkovou ochranou ešte maloletá?

4. Končí postavenie žiadateľa o azyl ako rodinného príslušníka v zmysle článku 2 písm. j) tretej zarážky smernice 2011/95/EÚ dosiahnutím plnoletosti osoby s doplnkovou ochranou a s tým spojeným zánikom zodpovednosti za osobu, ktorá je maloletá a nezosobášená? V prípade zápornej odpovede: Existuje toto postavenie rodinného príslušníka (a s tým spojené práva) naďalej aj po tomto okamihu časovo neobmedzene alebo zaniká po určitej lehote (ak áno: akej?) alebo ak nastanú určité udalosti (ak áno: aké?)?

Odôvodnenie:

I

- 1 Žalobca v prvom rade (žalobca) žiada priznanie doplnkovej ochrany.
- 2 Žalobca je podľa vlastného vyjadrenia afganským štátnym príslušníkom. Je otcom syna, ktorý sa narodil 20. apríla 1998. Tento v roku 2012 pricestoval na spolkové územie. Právoplatným rozhodnutím Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (Spolkový úrad pre migráciu a utečencov) (ďalej len „Úrad“) z 13. mája 2016 mu pri zamietnutí jeho žiadosti o azyl bola priznaná doplnková ochrana.
- 3 Žalobca podľa vlastného vyjadrenia do Spolkovej republiky Nemecko pricestoval v januári 2016 pozemnou cestou. Vo februári 2016 požiadal o azyl a 21. apríla 2016 podal skutočnú žiadosť o medzinárodnú ochranu. Úrad zamietol jeho žiadosť o uznanie osoby s právom na azyl, o priznaní postavenia utečenca, respektíve doplnkovej ochrany, ako aj určenie existencie zákazu vyhostenia podľa § 60 ods. 5 a 7 AufenthG [Gesetz über den Aufenthalt, die Erwerbstätigkeit und die Integration von Ausländern im Bundesgebiet, zákon o pobyte, zárobkovej činnosti a integrácii cudzincov na spolkovom území].
- 4 Verwaltungsgericht (Správny súd, Nemecko) žalovanú napadnutým rozsudkom zaviazal, aby žalobcovi na základe § 26 ods. 5 v spojení s ods. 3 prvou vetou AsylG [Asylgesetz, zákon o azyle] priznala doplnkovú ochranu ako rodičovi maloletej nezosobášenej osoby s doplnkovou ochranou. Syn žalobcu bol v tomto relevantnom okamihu podania žiadosti o azyl ešte maloletý. V tejto súvislosti sa má žiadosť o azyl považovať za podanú hneď, ako má príslušný orgán vedomosť o úmysle požiadať o azyl.

- 5 Opravným prostriedkom „Revision“ („Sprungrevision“) žalovaná namieta porušenie § 26 ods. 3 prvej vety AsylG. Pre posúdenie skutkovej a právnej situácie je podľa § 77 ods. 1 prvej vety AsylG v zásade, tak aj tu, relevantný okamih posledného ústneho pojednávania pred súdom rozhodujúcim vo veci samej alebo – ak sa takéto [pojednávania] nekonalo– rozhodnutia tohto súdu, ktorým sa ukončuje konanie. § 26 ods. 3 AsylG v tejto súvislosti neobsahuje žiadnu výslovnú zákonnú výnimku. Jeho skutkové predpoklady a štruktúra hovoria v prospech toho, aby v každom prípade iba maloletá osoba v čase vlastného priznania ochrany mohla odvodiť právo. Predpis slúži osobitným záujmom ochrany maloletej osoby s doplnkovou ochranou, ktoré v zásade existujú len tak dlho, pokiaľ je táto osoba maloletá. Aj keby sa však pre maloletosť malo vychádzať z okamihu podania žiadosti rodiča o azyl, nie je pre to relevantný okamih hmotnoprávnej žiadosti o azyl (§ 13 AsylG), ale záleží na okamihu skutočného podania žiadosti o azyl (§ 14 AsylG). Pre náležitosti žiadosti určené v § 26 ods. 3 prvej vete AsylG nepostačuje, že príslušný orgán – v tomto prípade Úrad – vie o žiadosti o azyl. Podmienkou priznania je (skutočná) žiadosť, ktorá sa môže podať len na príslušnom mieste.

II

- 6 Konanie vo veci samej sa prerušuje. Podľa článku 267 ZFEÚ sa vyžaduje prejudiciálne rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) o otázkach formulovaných vo výroku uznesenia. Tieto otázky sa týkajú výkladu článku 2 písm. j) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/95/EÚ z 13. decembra 2011 o normách pre oprávnenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva mať postavenie medzinárodnej ochrany, o jednotnom postavení utečencov alebo osôb oprávnených na doplnkovú ochranu a o obsahu poskytovanej ochrany (Ú. v. EÚ L 337, 2011, s. 9).
- 7 1. Právne posúdenie sa vo vnútroštátnom práve riadi podľa Asylgesetz (AsylG) [*omissis*].
- 8 Podľa neho relevantný právny rámec sporu tvoria nasledovné ustanovenia vnútroštátneho práva:

§ 13 AsylG

(1) Žiadosť o azyl sa považuje za podanú, ak je z vôle cudzinca vyjadrenej písomne, ústne alebo iným spôsobom možné odvodiť, že na spolkovom území hľadá ochranu pred politickým prenasledovaním alebo že žiada o ochranu pred vyhodením alebo iným vrátením do štátu, v ktorom mu hrozí prenasledovanie v zmysle § 3 ods. 1 alebo vážne bezprávie v zmysle § 4 ods. 1.

(...)

§ 14 AsylG

(1) Žiadosť o azyl sa podáva na pobočke Úradu, ktorá je priradená k prijímaciemu zariadeniu príslušnému na prijatie cudzinca. (...)

(...)

§ 26 AsylG

(...)

(2) Maloleté dieťa osoby s právom na azyl, ktoré je v čase podania žiadosti o azyl maloleté a nezobášené, sa na žiadosť uzná za osobu s právom na azyl, ak uznanie cudzinca za osobu s právom na azyl je právoplatné a toto uznanie sa nezruší alebo nevezme späť.

(3) Rodičom maloletej nezobášenej osoby s právom na azyl alebo inej dospeléj osobe v zmysle článku 2 písm. j) smernice 2011/95/EÚ sa na žiadosť prizná postavenie osoby s právom na azyl, ak

1. je uznanie osoby s právom na azyl právoplatné,
2. rodina v zmysle článku 2 písm. j) smernice 2011/95/EÚ už existovala v štáte, v ktorom bola osoba s právom na azyl politicky prenasledovaná,
3. ak [na územie prijímajúceho členského štátu] vstúpili pred uznaním osoby s právom na azyl alebo žiadosť o azyl podali bezodkladne po vstupe,
4. uznanie osoby s právom na azyl sa nezruší alebo vezme späť a
5. má záujem o osobnú starostlivosť o osobu s právom na azyl.

Pre súrodencov maloletej osoby s právom na azyl, ktorí sú v čase podania ich žiadosti maloletí a nezobášení, platí primerane prvá veta body 1 až 4.

(...)

(5) Na rodinných príslušníkov osôb s doplnkovou ochranou v zmysle ods. 1 až 3 sa primerane uplatní ods. 1 až 4. Oprávnenie na azyl nahradí postavenie utečenca alebo doplnková ochrana. (...)

(...)

§ 77 AsylG

(1) V konaniach podľa tohto zákona súd vychádza zo skutkového a právneho stavu existujúceho v čase posledného pojednávania; ak sa rozhoduje bez pojednávania, rozhodujúcim časom je vydania rozhodnutia. (...)

(...)

- 9 2. Prejudiciálne otázky sú relevantné z hľadiska rozhodnutia vo veci samej a je potrebné, aby ich Súdny dvor objasnil.
- 10 2.1 Prejudiciálne otázky sú relevantné pre rozhodnutie o požiadavke žalobcu, aby mu na základe § 26 ods. 5 v spojení s ods. 3 prvou vetou AsylG bola priznaná doplnková ochrana ako rodičovi maloletej nezosobášenej osoby s doplnkovou ochranou.
- 11 Žalobca je v zmysle § 26 ods. 5 prvej vety AsylG rodinným príslušníkom podľa § 26 ods. 3 prvej vety AsylG a v zmysle § 26 ods. 3 prvej vety AsylG je otcom jeho nezosobášeného syna. Tomu v zmysle § 26 ods. 3 prvej vety AsylG, článku 18 smernice 2011/95/EÚ bola priznaná doplnková ochrana. Priznanie doplnkovej ochrany je právoplatné (§ 26 ods. 3 prvá veta bod 1 AsylG). V súlade s § 26 ods. 3 prvou vetou bodom 2 AsylG existovala rodina v zmysle článku 2 písm. j) smernice 2011/95/EÚ v Afganistane ako v štáte, v ktorom synovi hrozí, že utrpí vážne bezprávie v zmysle článku 15 smernice 2011/95/EÚ. Žalobca na územie vstúpil pred uznaním jeho syna za osobu, ktorá má nárok na doplnkovú ochranu (§ 26 ods. 3 prvá veta bod 3 AsylG). Indície pre predpoklad, že uznanie syna ako osoby s doplnkovou ochranou sa zruší alebo vezme späť (pozri § 26 ods. 3 prvú vetu bod 4 AsylG), sú rovnako nepravdepodobné ako existencia dôvodov v osobe žalobcu na vylúčenie podľa § 26 ods. 4 prvej vety a § 4 ods. 2 AsylG.
- 12 Žiadosť žalobcu o priznanie doplnkovej ochrany ako rodičovi by teda bola úspešná, ak bol syn v rozhodujúcom okamihu posúdenia maloletý v zmysle § 26 ods. 3 prvej vety AsylG a žalobca mal záujem o osobnú starostlivosť o neho v zmysle § 26 ods. 3 prvej vety bodu 5 AsylG.
- 13 § 26 ods. 3 AsylG je určený na prebratie článku 23 ods. 2 smernice 2011/95/EÚ [omissis]. Podľa toho členské štáty zaistia, aby rodinní príslušníci osoby s postavením medzinárodnej ochrany, ktorí nie sú jednotlivito oprávnení na takúto ochranu, boli oprávnení požadovať výhody uvedené v článkoch 24 až 35 v súlade s vnútroštátnymi postupmi, pokiaľ je to zlučiteľné s ich osobným právnym postavením rodinného príslušníka. Pojem rodina a tým aj pojem rodinný príslušník v zmysle vnútroštátneho právneho základu sa určí podľa výslovného odkazu v § 26 ods. 3 prvej vete bode 2 AsylG podľa článku 2 písm. j) smernice 2011/95/EÚ. Podľa článku 2 písm. j) tretej zarážky smernice 2011/95/EÚ sa za „rodinného príslušníka“ osoby, ktorej bola priznaná medzinárodná ochrana, ak je táto osoba maloletá a nezosobášená, považuje okrem iného jej otec, pokiaľ sa v súvislosti so žiadosťou o medzinárodnú ochranu zdržiava v rovnakom členskom štáte a rodina existovala už v krajine pôvodu. Zo znenia predpisu sa nedá jednoznačne odvodiť, ktorý okamih je relevantný pre posúdenie maloletosti osoby, ktorej bola priznaná medzinárodná ochrana a prípadne v rámci akých hraníc pretrváva postavenie otca ako rodinného príslušníka aj po dosiahnutí plnoletosti osoby, ktorej bola priznaná medzinárodná ochrana.
- 14 2.2 Prejudiciálne otázky si vyžadujú objasnenie zo strany Súdneho dvora.

- 15 a) Prvou prejudiciálnou otázkou by vnútroštátny súd chcel vedieť, z akého okamihu sa v prípade ako tento má vychádzať pri posúdení otázky, či osoba s doplnkovou ochranou je „maloletá“ v zmysle článku 2 písm. j) tretej zarážky smernice 2011/95/EÚ.
- 16 Vnútroštátna judikatúra doteraz čiastočne – podľa zásady v § 77 AsylG, ktorá je všeobecne platná vo vnútroštátnom azylovom procesnom práve – v prípade maloletosti osoby s doplnkovou ochranou zohľadňuje okamih rozhodnutia o žiadosti rodiča o azyl (ktorý podľa nemeckého prístupu k prebratiu smeruje vždy aj na ochranu rodiny, ktorá je v právnych následkoch identická a odvodená). Čiastočne sa naopak považuje za dostatočné, že osoba s doplnkovou ochranou bola v okamihu podania žiadosti rodiča o azyl ešte maloletá. V tejto súvislosti sa pri odôvodnení zväčša zohľadňujú predpisy práva Únie a výslovné držanie sa okamihu pri odvodenej medzinárodnej ochrany pre deti (pozri § 26 ods. 2 AsylG) sa napriek chýbajúcej úprave prenesie na medzinárodnú ochranu rodičov.
- 17 Zo znenia článku 2 písm. j) smernice 2011/95/EÚ sa v tejto súvislosti v kontexte priznania doplnkovej ochrany rodičovi nedajú odvodiť jednoznačné informácie. Okolnosť, že článok 2 písm. j) tretia zarážka smernice 2011/95/EÚ výslovne rozlišuje medzi minulým slovesným časom (v súvislosti s priznaním medzinárodnej ochrany a existencie rodiny v krajine pôvodu) a prítomným slovesným časom (v súvislosti s pobytom, zodpovednosťou za osobu s doplnkovou ochranou a maloletosťou), by mohlo poukazovať na to, že pri maloletosti osoby s doplnkovou ochranou sa má zohľadniť súčasnosť, napríklad okamih rozhodnutia o žiadosti rodiča (o azyl). Požiadavka súvislosti medzi žiadosťou osoby s doplnkovou ochranou o azyl a pobytom rodinného príslušníka v prijímajúcom členskom štáte by rovnako mohla hovoriť v prospech toho, že pre posúdenie maloletosti osoby s doplnkovou ochranou je najskôr relevantný okamih po zriadení pobytu rodinného príslušníka. Na to by z hľadiska systematiky smernice mohlo poukazovať aj zohľadnenie rodinných príslušníkov „sprevádzajúcich“ žiadateľov o azyl v odôvodnení 16 druhej vete smernice 2011/95/EÚ, ako aj zásada (zachovania) celistvosti rodiny, ktorá je vyjadrená v článku 23 a odôvodnení 18 druhej vete smernice 2011/95/EÚ. Z teleologického hľadiska môžu zásady zachovania najlepšieho záujmu dieťaťa, rovnakého zaobchádzania a právnej istoty, ako aj praktický účinok práva Únie tendenčne hovoriť proti posúdeniu maloletosti v okamihu, v ktorom je konanie už v pokročilom štádiu. V prípade cudzinca, ktorý v okamihu rozhodnutia už bol plnoletý, však nie je priznanie doplnkovej ochrany neskôr pricestovanému rodičovi pre zachovanie najlepšieho záujmu dieťaťa viac objektívne primerané.
- 18 Prvá prejudiciálna otázka a aj ďalšie otázky sa týkajú situácie, v ktorej rodinný príslušník s právom na doplnkovú ochranu, od ktorého by sa mala odvodiť ochrana, nebol uznaný za utečenca, ale bola mu priznaná len doplnková ochrana. Pre určenie relevantného okamihu sa môže rozlišovať medzi osobou s právom na medzinárodnú doplnkovú ochranu, ktorej bolo priznané postavenie utečenca (článok 13 a nasl. smernice 2011/95/EÚ), a príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátneho občianstva, ktorej bola priznaná doplnková ochrana (článok

18 a nasl. smernice 2011/95/EÚ). Odôvodnenie 21 smernice 2011/95/EÚ pri priznaní postavenia utečenca objasňuje, že priznanie postavenia utečenca je deklaratórnym aktom. Vo svojom rozsudku z 12. apríla 2018 – C-550/26 [ECLI:EU:C:2018:248] – bod 53 a nasl. vydanom k článku 2 písm. f) smernice 2003/86/ES Súdny dvor Európskej únie z toho odvodil, že pri splnení hmotnoprávnych podmienok po podaní žiadosti o medzinárodnú ochranu podľa Kapitoly II smernice 2011/95/EÚ existuje subjektívne právo, aby mu bolo priznané postavenie utečenca, a to ešte predtým, ako bolo prijaté formálne rozhodnutie v tejto súvislosti, takže pre právo na zlúčenie rodiny podľa článku 10 ods. 3 písm. a) smernice 2003/86/ES nemôže záležať na tom, v akom okamihu príslušný vnútroštátny orgán formálne prijme rozhodnutie, ktorým sa danej osobe prizná postavenie utečenca. Bez ohľadu na otázku, či sa judikatúra vydaná k definícií článku 2 písm. f) smernice 2003/86/ES má použiť na takmer rovnako znejúcu definíciu článku 2 písm. l) smernice 2011/95/EÚ a/alebo na celistvosť rodiny, ktorú je podľa článku 23 smernice 2011/95/EÚ potrebné zachovať, pre priznanie doplnkovej ochrany neexistuje porovnateľné odôvodnenie, ktoré by nevyhnutné priznanie sformovalo ako (čisto alebo primárne) deklaratórny akt. Pre rozlišovanie medzi nadviazaním na ochranu utečenca, pri ktorej zahrnutie cieleného prenasledovania z dôvodu (naďalej) existujúcej rodinnej blízkosti na rodinných príslušníkov nie je vylúčené, a nadviazanie na priznanie doplnkovej ochrany môže ďalej hovoriť to, že v týchto prípadoch by rodič chcel od svojho dieťaťa odvodiť doplnkovú ochranu rodiny, bez toho, aby sám predniesol presvedčivé dôvody k tomu, aby sa dalo predpokladať, že pri návrate do jeho krajiny pôvodu mu hrozí skutočné nebezpečenstvo, že utrpí vážne bezprávie v zmysle článku 15 smernice 2011/95/EÚ; domnienka zahrnutia prenasledovania, ktorá nadväzuje na rodinné vzťahy, tu spravidla nie je odôvodnená.

- 19 b) V prípade, že prvá prejudiciálna otázka bude zodpovedaná v tom zmysle, že pre posúdenie maloletosti je relevantný okamih podania žiadosti smerujúcej k poskytnutiu medzinárodnej ochrany, či ide o žiadosť osoby s doplnkovou ochranou alebo rodinného príslušníka, prejudiciálna otázka 2.a) slúži na objasnenie nadväzujúcej otázky, či sa ako okamih podania žiadosti má zohľadniť okamih vyslovenia hmotnoprávnej žiadosti o azyl alebo okamih skutočného podania žiadosti o azyl.
- 20 Článok 6 ods. 2 prvá veta smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/32/EÚ z 26. júna 2013 o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany (Ú. v. EÚ L 180, 2013, s. 60, ďalej len „smernica 2013/32/EÚ“) rozlišuje medzi podaním žiadosti a skutočným podaním žiadosti na medzinárodnú ochranu. Predpis stanovuje povinnosť, aby členské štáty zabezpečili, aby osoba, ktorá požiadala o medzinárodnú ochranu, mala skutočnú možnosť podať žiadosť čo najskôr. Článok 6 ods. 3 smernice 2013/32/EÚ umožňuje členským štátom nariadiť, aby sa žiadosti o medzinárodnú ochranu podávali osobne a/alebo na určenom mieste. Výnimku z pravidla v článku 6 ods. 3 smernice 2013/32/EÚ odôvodňuje článok 6 ods. 4 smernice 2013/32/EÚ (Súdny dvor Európskej únie, rozsudok z 26. júla 2017 – C-670/16 [ECLI:EU:C:2017:587], Mengesteab – bod 101). Podľa neho sa bez ohľadu na odsek 3 žiadosť o medzinárodnú ochranu

považuje za podanú predložením tlačiva žiadateľom, alebo, ak tak vyžaduje vnútroštátne právo, okamihom, keď príslušné orgány dotknutého členského štátu dostanú úradnú správu. V súlade s článkom 6 ods. 2 až 4 smernice 2013/32/EÚ nevyžaduje hmotnoprávna žiadosť o azyl podľa § 13 ods. 1 AsylG žiadnu osobitnú formu, zatiaľ čo žiadosť o azyl podľa § 14 ods. 1 prvej vety AsylG sa v zásade má podať na príslušnom pracovisku Úradu. Až formálnym prijatím žiadosti o azyl príslušným orgánom sa zaznamená a je predmetom azylového správneho konania.

- 21 V prospech posúdenia maloletosti v okamihu skutočného podania žiadosti by mohlo hovoriť to, že článok 6 smernice 2013/32/EÚ oprávňuje členské štáty stanoviť skutočné podanie žiadosti, a im samým ukladá, aby ho umožnili čo najskôr bez toho, aby v tejto súvislosti uvádzal konkrétne stanovený čas. Hoci týmto nie sú stanovené minimálne, bežné alebo maximálne lehoty [*omissis*], skutočné podanie žiadosti sa má umožniť bezodkladne, teda bez zavineného odkladu. Nie je však zrejmé, či zohľadnenie skutočného podania žiadosti je v súlade so zásadami rovnakého zaobchádzania a právnej istoty, ako aj *effet utile*.
- 22 c) Pokiaľ sa pri posúdení maloletosti osoby s doplnkovou ochranou má zohľadniť okamih vstupu rodinného príslušníka [na územie prijímajúceho členského štátu] v zmysle článku 2 písm. j) tretej zarážky smernice 2011/95/EÚ alebo okamih podania jeho žiadosti o azyl, prejudiciálna otázka 2.b) smeruje k objasneniu, či to platí aj v prípade, že k tomuto okamihu ešte nebolo rozhodnuté o žiadosti o ochranu osoby s doplnkovou ochranou, ktorej bola doplnková ochrana uznaná neskôr.
- 23 d) Prejudiciálna otázka 3.a) sa zameriava na objasnenie presahujúcich podmienok článku 2 písm. j) smernice 2011/95/EÚ, podľa ktorého rodinní príslušníci, pokiaľ ide o žiadosť o medzinárodnú ochranu, sú prítomní v tom istom členskom štáte a rodina musela existovať už v krajine pôvodu.
- 24 V tejto súvislosti je nevyhnutné objasniť, aké hmotnoprávne požiadavky kladie článok 2 písm. j) tretia zarážka smernice 2011/95/EÚ v prípade ako je tento na „pokiaľ ide“ o žiadosť o medzinárodnú ochranu, na „prítomnosť“ v tom istom členskom štáte a „existenciu“ rodiny „už“ v krajine pôvodu. Objasnenie si vyžaduje najmä to, či rodinný život v zmysle článku 7 Charty základných práv medzi osobou s doplnkovou ochranou a rodinným príslušníkom, tu rodičom, v prijímajúcom členskom štáte musí byť znova obnovený alebo či pre potvrdenie postavenia rodinného príslušníka postačuje len súčasný pobyt osoby s doplnkovou ochranou a rodinných príslušníka v prijímajúcom členskom štáte.
- 25 Podľa znenia článku 2 písm. j) smernice 2011/95/EÚ je možné znakom „prítomnosť pokiaľ ide o žiadosť o medzinárodnú ochranu“ a „existenciu rodiny už v krajine pôvodu“ pripísať význam, že samotný súčasný pobyt osoby s doplnkovou ochranou a jeho rodinného príslušníka v prijímajúcom členskom štáte nepostačuje. Požiadavka existencie rodiny už v krajine pôvodu je základom predpokladu, že blízkosť príslušníka úzkej rodiny k udalostiam relevantným pre

ochranu sprevádza spravidla aj prípadné vlastné ohrozenie rodinného príslušníka (pozri odôvodnenie 36 smernice 2011/95/EÚ). Tento smer by mohla ukazovať aj systematika smernice, pre ktorú je potrebné sa sústrediť na článok 23 a odôvodnenia 16, 18 a 19 smernice 2011/95/EÚ. Článok 23 ods. 1 smernice 2011/95/EÚ slúži na zachovanie celistvosti rodiny. Článok 23 ods. 5 smernice 2011/95/EÚ rozširuje pôsobnosť článku nad rámec rodinných príslušníkov označených v druhej alternatíve písm. j) smernice 2011/95/EÚ na ostatných blízkych príbuzných, ktorí žili spolu ako súčasť rodiny v čase opustenia krajiny pôvodu a ktorí boli v tom čase celkom alebo podstatne závislí od osoby s postavením medzinárodnej ochrany. Z oboch ustanovení treba odvodiť, že úmyslom článku 23 smernice 2011/95/EÚ je najmä ochrana závislých členov v rodine, predovšetkým maloletých detí. Na vykonanie tohto cieľa ochrany predpis zvyhodňuje aj rodinných príslušníkov, na ktorých sa vzťahuje. Takéto chápanie predpisu by mohlo vychádzať z odôvodnení 18 a 19 smernice 2011/95/EÚ. Odôvodnenie 18 smernice 2011/95/EÚ nabáda členské štáty hlavne k zohľadneniu najlepšieho záujmu dieťaťa a v tejto súvislosti odkazuje najmä na zásadu celistvosti rodiny. Podľa odôvodnenia 19 smernice 2011/95/EÚ treba rozšíriť pojem „rodinných príslušníkov“ a zohľadniť rozličné osobitné okolnosti týkajúce sa závislého postavenia a osobitnú pozornosť treba venovať najlepšiemu záujmu dieťaťa. Ani odôvodnenie 16 smernice 2011/95/EÚ, na základe ktorého sa smernica snaží predovšetkým o zaistenie plného rešpektovania ľudskej dôstojnosti a práva na azyl žiadateľov o azyl a ich „sprevádzajúcich“ rodinných príslušníkov, nebráni výkladu, ktorý predpokladá obnovenie celistvosti rodiny pri skutočnom vykonávaní rodičovskej starostlivosti na účely najlepšieho záujmu dieťaťa; senát pritom nepodceňuje, že slovo „sprevádzajúci“ je otvorené aj pre širšie chápanie (k chápaniu „sprevádzajúceho“ v kontexte práva občianstva Únie pozri [omissis] Súdny dvor Európskej únie, rozsudok zo 16. júla 2015 – C-218/14 [ECLI:EU:C:2015:476], Singh a i. – bod 54). Z teleologického hľadiska hovorí viacero bodov v prospech toho, že článok 2 písm. j) tretia zarážka smernice 2011/95/EÚ ohraničením pojmu rodinných príslušníkov na členov úzkej rodiny (rodičia a maloleté deti), nadviazaním na „žiadosť o medzinárodnú ochranu“ a nadviazaním na „existenciu rodiny v krajine pôvodu“ predpokladá obnovenie rodinného života medzi členmi rodiny v zmysle článku 7 Charty základných práv. Článok 7 Charty treba navyše vykladať s prihliadnutím na záväzok brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa, ktorý je uznaný v článku 24 ods. 2 Charty, a pritom zohľadniť potrebu dieťaťa pravidelne udržiavať osobné vzťahy a priame styky s obidvomi svojimi rodičmi, ktorá je vyjadrená v odseku 3 toho istého článku (C-356/11 a C-357/11 [ECLI:EU:C:2012: 776] – bod 76). Rodinný život sa vyznačuje nie len existenciou právneho spoločenstva, ale aj skutočnou jednotou rodiny (pozri Európsky súd pre ľudské práva, rozsudok z 2. novembra 2010 – č. 3976/05 [ECLI:CE:ECHR:2010:1102JUD000397605], Yigit/Turecko – bod 93) a výraznou rodinnou blízkosťou medzi rodičmi a ich maloletými deťmi [omissis]. V tejto súvislosti by sa z pohľadu vnútroštátneho súdu stretlo s pochybnosťami to, aby sa z existencie predpokladov článku 2 písm. j) tretej zarážky smernice 2011/95/EÚ vychádzalo aj v prípade, že účelom pobytu rodiča podávajúceho

žiadosť podľa okolností prípadu nie je prevzatie zodpovednosti za maloleté slobodné dieťa s právom na doplnkovú ochranu.

- 26 e) Prejudiciálna otázka 3.b) nadväzuje na prejudiciálnu otázku 3.a) a smeruje k objasneniu okamihu relevantného pre posúdenie obnovenia rodinného života v zmysle článku 7 Charty medzi osobou s doplnkovou ochranou a rodičom v prijímajúcom členskom štáte.
- 27 Cieľom uvedeným v bode d) článku 2 písm. j) smernice 2011/95/EÚ by z pohľadu vnútroštátneho súdu mohlo sotva vyhovovať, ak by sa žiadateľ o azyl pri odôvodnení svojho postavenia ako rodinného príslušníka smel odvolať na obnovenie rodinného života bez akéhokoľvek časového ohraničenia. Znak „pokiaľ ide o žiadosť o medzinárodnú ochranu“ by v tejto súvislosti mohol hovoriť v prospech toho, že článok 2 písm. j) smernice 2011/95/EÚ predpokladá, že obnovenie skutočnej jednoty rodiny má nastať v rámci určitého času po vstupe [na územie prijímajúceho členského štátu].
- 28 Slová „zodpovedný“ a „je maloletá [...]“ v článku 2 písm. j) tretej zarážky smernice 2011/95/EÚ navyše poukazujú na to, že osoba s doplnkovou ochranou v relevantnom okamihu obnovenia jednoty rodiny v prijímajúcom členskom štáte ešte musela byť maloletá v zmysle článku 2 písm. k) smernice 2011/95/EÚ.
- 29 f) Štvrtou prejudiciálnou otázkou by sa malo objasniť, či postavenie žiadateľa o azyl ako rodinného príslušníka v zmysle článku 2 písm. j) tretej zarážky smernice 2011/95/EÚ končí dosiahnutím plnoletosti osoby s doplnkovou ochranou a s tým spojeným zánikom zodpovednosti za osobu, ktorá je maloletá a nezosobášená.
- 30 Článok 2 písm. j) tretia zarážka smernice 2011/95/EÚ stanovuje, že otec osoby, ktorej bola priznaná medzinárodná ochrana, je rodinným príslušníkom, ak je osoba maloletá, pokiaľ už rodina existovala v krajine pôvodu a je prítomný v tom istom členskom štáte, pokiaľ ide o žiadosť o medzinárodnú ochranu. Nadviazanie postavenia rodinného príslušníka na obdobie maloletosti osoby s doplnkovou ochranou, ktoré je ohraničené v článku 2 písm. k) smernice 2011/95/EÚ, ako aj ochrana najlepšieho záujmu dieťaťa sledovaná článkom 2 písm. j) treťou zarážkou smernice 2011/95/EÚ by mohli hovoriť v prospech toho, že postavenie otca ako rodinného príslušníka v zmysle článku 2 písm. j) tretej zarážky smernice 2011/95/EÚ zaniká dosiahnutím plnoletosti osoby s doplnkovou ochranou.
- 31 Ak by postavenie otca osoby s doplnkovou ochranou ako rodinného príslušníka v zmysle článku 2 písm. j) tretej zarážky smernice 2011/95/EÚ malo v zásade existovať naďalej aj po dosiahnutí plnoletosti dieťaťa, vyžaduje sa objasnenie, či toto postavenie – po situácií ukončenia pobytu otca v prijímajúcom členskom štáte alebo oprávnenia na doplnkovú ochranu dieťaťa – zaniká v určitom okamihu alebo určitou udalosťou.
- 32 [omissis] [Oprávnenie podať návrh na začatie prejudiciálneho konania]

[*omissis*]

PRACOVNÍ DOKUMENT